

Mondelinge vraag provincieraad

door dhr. Christian Bauwens : Overstromingen Erpe-Mere / Haaltert
(M02-2021/01/PR/MPDP)

Concrete vragen:

Op 3 februari 2021 werd na hevige regenval in o.a. Haaltert en Erpe-Mere verschillende straten onder water gezet. De Beekantstraat in Mere liep woensdagnamiddag helemaal onder, nadat andermaal de Molenbeek buiten haar oevers trad. Ook Erpe, Aaigem alsook de Egemstraat, Windmolenstraat en Oudebaan in Bambrugge moesten eraan geloven. Er zijn al heel wat inspanningen, in het verleden, geleverd om wachtbekkens aan te leggen. Is de Molenbeek echter niet beheersbaar of is er onvoldoende werk gemaakt van overstromingsbekkens? Wat is er nog mogelijk om dit in de toekomst te vermijden ook bij plotse grote regenval

Het grondgebied van Erpe-Mere wordt doorkruist door 2 Molenbeken. Beide waterlopen ontspringen in Zottegem. Maar de Molenbeek met nummer OS115, mondt in Wichelen uit in de Schelde. De andere Molenbeek met nummer O5021 behoort tot het Denderbekken en vloeit t.h.v. Hofstade (Aalst) in de Dender.

Beide Molenbeken hebben gemeen dat ze doorheen een smalle vallei stromen, waardoor deze waterlopen zeer snel op neerslag reageren en dus ook frequent buiten hun oevers treden.

De periode voorafgaand aan 3 februari was een periode met veel neerslag waardoor de bodem verzadigd was geraakt. Laagtes in het landschap en grachten waren reeds goed gevuld met water. Elke druppel die op zo'n verzadigde bodem valt, wordt onmiddellijk afgevoerd naar de waterloop. De daaropvolgende neerslag, die op zich niet zo uitzonderlijk was, heeft door die omstandigheden toch aanleiding gegeven tot grote afvoeren.

Ik bespreek eerst de situatie op de **Molenbeek OS115**, die over haar volledige lengte in beheer is van ons bestuur.

U hebt het over de Egemstraat, de Bosstraat en de Windmolenstraat: deze straten dienden enkel tijdelijk te worden afgezet voor het verkeer; er werden geen woningen bedreigd. Ook ter hoogte van de Oudenaardsesteenweg hebben we de woningen kunnen vrijwaren van wateroverlast. Dit is een rechtstreeks gevolg van de inspanningen die ons bestuur de voorbije jaren heeft geleverd. Sinds februari 2020 is het overstromingsgebied t.h.v. de Biezenstraat operationeel. Het betreft een gebied voor waterberging van ruim 5 ha met een capaciteit van 42 000 m³, uitgerust met een automatisch gestuurde klepstuw.

Het gebied heeft in het voorbije jaar al meer dan eens zijn nut bewezen. Toch weten we uit studiewerk dat deze berging nog niet voldoende is. Dat is de afgelopen periode dan

ook bevestigd: de waterstanden in de waterloop waren zeer hoog. Dit geeft aan dat het realiseren van het meer opwaarts geplande overstromingsgebied aan de Callebautdreef absoluut dient gerealiseerd te worden. Een deel van de gronden is er echter ingekleurd als ambachtelijke zone, die weliswaar nog niet ontwikkeld is. Alhoewel deze ontwikkeling niet evident zou zijn wegens de overstromingsproblematiek die er nu al is, zal er toch een ruimtelijk proces doorlopen moeten worden om de gronden te herbestemmen zodat waterberging mogelijk is. Voor zover ons bekend neemt de POM dat op samen met de gemeente Herzele.

De **Molenbeek O5021** is opwaarts in beheer van het provinciebestuur maar vanaf de spoorweg Gent-Brussel tot aan de monding in de Dender in beheer van de Vlaamse Milieumaatschappij.

Door schepen Marleen Lambrecht werd ons gemeld dat met uitzondering van één garage geen vergunde gebouwen schade hebben ondervonden ten gevolge van wateroverlast. In de Beekkantstraat stond het water kniehoog op de straat, wateroverlast in de woningen werd nipt vermeden door het aanleveren van zandzakjes. De wateroverlast t.h.v. de Oude Baan bleek geen verband te houden met de waterloop zelf maar vond zijn oorzaak in een niet vergunde opvulling van een terrein waardoor er afstromend water op de weg kwam te staan.

De 3 overstromingsgebieden op deze waterloop, allen in beheer bij de Vlaamse Milieumaatschappij, hebben ook hier gezorgd voor het voorkomen van wateroverlast in de woningen. De gebieden zijn allemaal in werking getreden. Op het hoogtepunt van de afvoer werd ca. 400 000m³ water vastgehouden. Op dat moment was er nog een reservevolume van 25%. Dat was een verstandige keuze omdat er zo ruimte beschikbaar bleef voor de berging van eventueel bijkomende onvoorziene neerslag die wel schade aan woningen had kunnen veroorzaken.

Dat er toch hoge waterstanden in de Beekkantstraat vastgesteld zijn, heeft ons inziens onder meer te maken met het feit dat zich tussen de opwaartse overstromingsgebieden (aan de Lammersweg in Erpe-Mere en Herzele en aan de Hollestraat te Erpe-Mere en Haaltert) enerzijds en het afwaartse overstromingsgebied aan Keizersveld anderzijds een vrij groot afstroomgebied bevindt waarvan zowel de verharde als de onverharde oppervlakte ongebufferd richting de Molenbeek afvloeit.

Op stapel staat in elk geval het gecombineerde project van Aquafin, de gemeente Erpe-Mere en ons bestuur om bij de uitvoering van het rioleringsproject Beekstraat/Visser een gezamenlijke buffering uit te bouwen van zo'n 3000 m³. Bijkomende waterbuffering in de vallei van de Molenbeek zelf realiseren, wordt bemoeilijkt omdat de vallei VEN-gebied is. Natuurdoelen in deze gebieden zijn immers zelden gebaat bij een overstroming van water dat zwaar met sediment belast is. Verder zal vanuit de dienst extra aandacht besteed worden aan het regelmatig wegnemen van drijfhout en omgevallen bomen door frequente trajectcontroles uit te voeren op deze plaatsen waar het belangrijk is een goede doorstroming te realiseren. Op andere plaatsen wordt hout bewust niet weggenomen omdat dit een ecologische meerwaarde realiseert.

Als **algemene conclusie** moet ik vaststellen dat zowel de provinciale als de Vlaamse infrastructuur naar behoren gewerkt heeft. Uiteraard is het werk niet af. We moeten blijven inzetten op erosiebestrijding maar ook het beperken van de afstroming van verharde en onverharde oppervlakken.

o – O - o